

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
AUTORITETI I KONKURENCËS
KOMISIONI I KONKURENCËS

VENDIM

Nr. 712, Datë 08.10.2020

“Për hapjen e procedurës së hetimit paraprak në tregun ku ushtrojnë veprimtarinë subjektet financiare jo banka”

Komisioni i Konkurrencës me pjesëmarrjen e:

Znj. Juliana LATIFI	Kryetar
Z. Eduard YPI	Zv/Kryetar
Znj. Leida MATJA	Anëtar
Znj. Adriana BERBERI	Anëtar
Z. Helidon BUSHATI	Anëtar

Në mbledhjen e tij të datës 08.10.2020, shqyrtoi çështjen me:

Objekti: Hapja e hetimit paraprak në tregun ku ushtrojnë veprimtarinë subjektet financiare jo banka.

Baza Ligjore: Neni 4, neni 9, neni 24 shkronja (d) dhe neni 42, pika 1, i ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”, i ndryshuar (Ligji nr. 9121/2003).

Komisioni i Konkurrencës, pas shqyrtimit të relacionit të Sekretarit të Përgjithshëm të Autoritetit të Konkurrencës “Mbi monitorimin e tregut të transfertave të parave (hyrje dhe dalje)”,

VËREN SE :

Subjektet financiare jo banka janë institucione financiare, që ushtrojnë veprimtaritë financiare të përcaktuara në kuadrin ligjor dhe rregullativ, të tilla si: kredidhënia, mikrokredia, faktoringu, qiraja financiare, shërbimi i pagesave dhe i transferimit të parave, emetimi i parasë elektronike dhe këmbimi valutor.

Në tregun e kredidhënies operojnë ndërmarrjet: Shoqëria e Parë Financiare e Zhvillimit – FAF; Ak-Invest; Fondi Besa; Noa; Tranzit; FIN-AL; Capital Invest; Micro Credit Albania dhe Albanian Financial Institution.

Në tregun e mikrokredisë operojnë ndërmarrjet: Agro & Social Fund; Capital Invest; Iutecredit Albania; Agro Partner; Kredo Financë dhe Micro Credit Risk.

Në tregun e faktoringut operojnë ndërmarrjet: Ak-Invest; Tranzit; Crimson Finance Fund Albania; Albanian Factoring Services; Tirana Factoring Institution; Omnifactor dhe Tirana Credit Trade.

Në tregun e qirasë financiare operojnë ndërmarrjet: Posta Shqiptare; Raiffeisen Leasing; FINAL; Landeslease; Porshe Leasing; Albania Leasing; Crimson Finance Fund Albania; Mogo Albania; Tirana Factoring & Lease dhe Albanian Financial Institution.

Në tregun e shërbimit të pagesave dhe transferimit të parave operojnë ndërmarrjet: Unioni Financiar i Tiranës; Ak-Invest; NOA; EasyPay; Posta Shqiptare; M-Pay; Kastrati; Pay&Go dhe Raea Financial Services.

Në tregun e emetimit të parasë elektronike operojnë ndërmarrjet: Unioni Financiar i Tiranës dhe Posta Shqiptare.

Në tregun e dhe këmbimit valutor operojnë ndërmarrjet: Unioni Financiar i Tiranës; Ak-Invest; Posta Shqiptare; NOA; Platinum Invest; Tirana Factoring Institution dhe Raea.

Sipas Raportit Vjetor të Mbikëqyrjes të vitit 2019 të Bankës së Shqipërisë¹, në dhjetor 2019, numërohen 32 subjekte financiare jo banka (SFJB), duke u shtuar me 2 subjekte në raport me vitin 2018. Totali i aktiveve për subjektet financiare jo banka (SFJB), në dhjetor 2019, arrin në nivelin 58.1 miliardë lekë, duke u rritur me rreth 11.8 miliardë lekë ose 25.4%.

Referuar analizës në Raportin Vjetor të Mbikëqyrjes së Bankës së Shqipërisë mbi ecurinë e aktiveve të subjekteve financiare jo banka rezulton se zëri kryesor është portofoli i kredisë me rreth 50.4%.

Gjatë vitit 2019, subjektet financiare jo banka kanë njohur një rezultat pozitiv prej 3.46 miliardë lekësh. Ky rezultat është rritur me rreth 1.76 miliardë lekë (ose 103.5%) krahasuar me vitin paraardhës. Rezultati i institucioneve financiare jo banka përbën rreth 15% të rezultatit të sistemit bankar.

Tregu i kredisë dhe mikrokredisë, nga Subjektet financiare jo bankë, ka qenë objekt vlerësimi nga Autoriteti i Konkurrencës nëpërmjet procedurave të kontrollit të përqendrimeve. Gjatë vitit 2018, Komisioni i Konkurrencës me Vendimin nr. 534, datë 05.07.2018 “Mbi autorizimin e përqendrimit të realizuar nëpërmjet shitjes dhe transferimit të 100% të aksioneve të shoqërisë FINAL SHA tek IUTECREDIT ALBANIA SHA” dhe Vendimin nr. 537, datë 20.07.2018 “Mbi autorizimin e përqendrimit të realizuar nëpërmjet shitjes dhe transferimit të aksioneve të BFSE HOLDING B.V tek shoqëria AMRYTA CAPITAL LLP” ka autorizuar transaksionin e ndodhura në këtë treg.

¹ https://www.bankofalbania.org/Botime/Botime_Periodike/Raporti_Vjetor/

Në zbatim të Vendimeve të mësipërme të Komisionit, Autoriteti i Konkurrencës ka monitoruar tregun e kredisë dhe mikrokredisë, qirasë financiare dhe faktoringut, të ofruara nga SFJB-të nga ku është konstatuar se tregu i kredisë, mikrokredisë dhe qerasë financiare ka karakteristikat e një tregu të përqendruar me indeks të lartë të HHI, CR3 dhe CR5 dhe me ndërmarrje me fuqi në treg.

Gjatë vitit 2020, Autoriteti i Konkurrencës ka monitoruar përsëri tregun e subjekteve financiare jobankë dhe nga monitorimi i këtij tregu, lindi nevoja për grumbullimin e informacionit të nevojshëm lidhur me operatorët e tregut, tarifrat që ata aplikojnë, pjesët dhe sjelljen e tyre në treg, informacion i cili u kërkua nga Banka e Shqipërisë dhe operatorët që operojnë në treg.

Sipas informacionit të Bankës së Shqipërisë dërguar me shkresën nr. 101/2 prot., datë 24.04.2020, në tregun e tranfertave të parave operojnë 9 subjekte të cilat janë: Unioni Financiar i Tiranës, Posta Shqiptare, Ak-Invest, NOA, EasyPay, M-PAY, Kastrati, Pay & Go dhe RAEA Financial Services.

Gjithashtu referuar informacionit mbi tarifrat dhe komisionet e transfertave nga jashtë Shqipërisë – brenda dhe nga brenda Shqipërisë – jashtë, sipas SFJB-ve të licencuara, BSH referuar shkresës me nr. 101/2 prot., datë 24.04.2020 është shprehur se ky raportim nga subjektet financiare jo banka është ende në fazën e zhvillimit dhe në proces megjithatë gjendet në faqet zyrtare të internetit të këtyre subjekteve në kushtet kur në bazë të rregullores së transparencës, subjektet kanë detyrimin e publikimit të kushteve të punës në faqet zyrtare të internetit.

Si dhe sipas informacionit të ardhur sipas shkresave nr. 101/5 prot., datë 14.05.2020 të ndërmarrjes MPay; nr. 101/7 prot., datë 28.05.2020 të ndërmarrjes Ak-Invest; nr. 101/11 prot., datë 13.07.2020 të ndërmarrjes EasyPay; nr. 101/6 prot., datë 26.05.2020 të ndërmarrjes Kastrati Group; shkresave nr. 101/8 prot, datë 26.05.2020 dhe nr. 101/10 prot., datë 05.06.2020 të ndërmarrjes Unioni Financiar i Tiranës, nuk mund të arrihet në një konkluzion pasi informacioni i sjellë sipas kërkesës për informacion mbi volumin e transfertave të realizuara nga këto SFJB (flow në hyrje dhe flow në dalje), të dhëna mujore dhe vjetore për periudhën 2019-2020 dhe tarifrat dhe komisionet e transfertave nga jashtë Shqipërisë-brenda, dhe nga brenda Shqipërisë – jashtë sipas SFJB të licencuara, nuk është i mjaftueshëm për një përpunim krahasimor.

Për sa më sipër, nisur nga konstatimet gjatë periudhës së monitorimit në tregun ku ushtrojnë veprimtarinë subjektet financiare jo banka, sjellja e ndërmarrjeve që operojnë në këto tregje, mund të sjellë kufizim të konkurrencës në kuptim të nenit 4 dhe nenit 9 të ligjit nr. 9121, datë 27.03.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”, i ndryshuar.

PËR KËTO ARSYE:

Komisioni i Konkurrencës, bazuar në nenin 4, nenin 9, nenin 24 shkronja (d), dhe nenin 42, pika 1, të Ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”, i ndryshuar,

VENDOSI:

- I. Hapjen e procedurës së hetimit paraprak në tregun ku ushtrojnë veprimtarinë subjektet financiare jo banka.
- II. Hetimi paraprak të përfshijë periudhën kohore nga 1 Janar 2018 deri në 31 Gusht 2020.
- III. Raporti i hetimit paraprak duhet të paraqitet në Komisionin e Konkurrencës jo më vonë se 3 (tre) muaj nga marrja e këtij vendimi.
- IV. Ngarkohet Sekretari i Përgjithshëm për zbatimin e këtij vendimi.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

KOMISIONI I KONKURRENCËS